Бугун — қишлоқ хўжалик ходимлари куни

БАЙРАМ МУБОРАК, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 231 (13.493).
9 ОКТЯБРЬ 1966 йил
ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ЖАСОРАТ МАДҲИ

Бугун қишлоқ хўжалик ходимлари куни. Бу куни мамлакатимиз қишлоқ хўжалик ходимлари, улар билан бирга барча меҳнаткашлар биринчи марта байрам қилмоқдалар. 9 октябрь тарих саҳифасига зарҳал ҳарфлар билан [illegible]

[illegible]

Ирригация-мелиорация ишларининг кўлами бекиёсдир. Совет ҳокимияти йилларида ўнлаб катта каналлар, сув омборлари, суғориш иншоотлари қурилдики, бунинг натижасида юз минг гектарлаб янги ерлар очилиб, ерларни суғориш ишлари яхшиланди.

[illegible] римизнинг энг муҳи[illegible]

Биз қишлоқ хўжа[illegible] миз билан фахрлан[illegible] лимдон агрономлар[illegible] ларимиз, ташкилотч[illegible] миз. Социалистик М[illegible] лари, хизмат кўрс[illegible] олган жафокаш ки[illegible] фахрланамиз. Уларг[illegible] дати учун қилаётган ишларида янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

ДЕҲҚОН МЕҲНАТИГА ШОН-ШАРАФЛАР

МОСКВА, 8 октябрь. (ТАСС мухбири). Дала ва ферма меҳнаткашларининг ўттиз миллионлик армиясини барча совет кишилари муборакбод қилмоқда. Бугун Кремлдаги съездлар саройида «Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари куни»га бағишланган тантанали мажлис бўлди. Мамлакатимиз бу кунни 9 октябрда биринчи марта нишонламоқда.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ўртоқлар президиумда пайдо бўлганларида бу ерда ҳозир бўлган кишилар уларни самимий кутиб олдилар.

СССР қишлоқ хўжалик министри В. В. Мацкевич доклад қилди.

БИРИНЧИ БАЙРАМ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бутун мамлакат билан биргаликда ўз байрами — қишлоқ хўжалик ходимларининг бутуниттифоқ кунини нишонламоқдалар. 8 октябрда Алишер Навоий номли Давлат Академик катта театрида ўтказилган тантанали мажлис ана шу воқеага бағишланди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри Н. Ж. Худойбердиев қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ куни тўғрисида доклад қилди.

Тантанали мажлисга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидатлар М. Абдураззоқов, М. Т. Турсунов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц, КПСС Марказий Комитетининг инструктори В. П. Кузнецов қатнашдилар.

Мажлис қатнашчилари учун Ўзбекистон санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар. (ЎзТАГ).

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ БРИГАДАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИГА

ОЧИҚ ХАТИ

Азиз дўстлар, меҳнатдош биродарлар!

Биз **«Тошкент оқшоми»** саҳифасида ўзимизни ҳаяжонга солаётган фикрлар билан ўртоқлашмоқчимиз, ҳаётимизда муҳим воқеа бўлган КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини қандай қилиб тезроқ ва яхшироқ бажариш тўғрисида сизлар билан гаплашиб олмоқчимиз.

Партиямизнинг олий форуми коммунистик қурилишнинг муҳим проблемаларини ленинча ишчанлик ва теранлик билан муҳокама қилди, халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан Директиваларни тасдиқлади. Биз Директиваларни ўқиганимизда, унинг ҳар бир сатри ўз қўлимиз билан — ишчилар қўли билан ёзилгандек ҳис этдик. Совет кишиларининг орзу-истаклари, Ватанимизни янада яшнатиш, унинг қудратини ошириш тўғрисидаги фикр-ўйларимиз шу ажойиб ҳужжатда ёрқин акс этгандир.

Ишчилар синфи — партиянинг содиқ ва ишончли таянчи. Янги жамият қураётганлигимиздан, яратувчилик меҳнатининг асосий қисмини ўз елкамизда кўтариб бораётганлигимиздан ҳамда энг дадил режаларни амалга ошираётганимиздан қувонамиз ва фахрланамиз. Владимир Ильич Ленин бизга меҳнат унумдорлиги оқибат натижада янги ижтимоий тузумнинг ғалаба қозониши учун асосий омилдир, деб таълим берган эди. Шу сабабли ҳар биримиз ижодий ишлашга, меҳнатимизни янада унумли қилишга интилмоқдамиз.

Ватан бахт-саодати йўлида меҳнат қилиш ҳаётимиз мазмунидир. Меҳнат биз учун мамнуният ва шодлик манбаи бўлиб қолди. Меҳнатимиз тобора самарали бўлаётганига, М. Горький айтганидек, санъат даражасига кўтарилаётганига ишонч ҳосил қилмоқдамиз. Беш йиллик планнинг тақдири ҳар биримизнинг ишимизга боғлиқ эканлигини ҳис этиб, ишнинг уддасидан чиқиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдамиз.

Ишларимиз эса ҳақиқатан ҳам улкан, уни бажаришга биз, тўқимачилик машиналарини яратувчилар ҳам ўз ҳиссамизни қўшмоғимиз керак. Беш йилликда биз тўқимачилик саноати учун 12 хил янги машинани ишлаб чиқамиз ва жорий этамиз. Беш йил ичида корхонамизда меҳнат унумдорлиги 47,4 процент ошади. Яъни ҳозир ҳар куни 5 та машина чиқараётган бўлсак, 1970 йилда ҳар куни 7 та машина ишлаб чиқарадиган бўламиз.

Агар биз 1965 йилдаги суръатлар билан ишлайдиган бўлсак, беш йиллик план топшириқларини бажариш учун завод коллективи 1632 киши кўпайиши керак. Лекин биз ўзимиз уддалаймиз, деган қарорга келдик. Бунинг учун бизда техника базаси, тажриба, маҳорат, билим, ирода ва Ватаннинг ҳар қандай топшириғини намунали бажариш учун қатъият — демак зарур нарсаларнинг ҳаммаси бор.

Улуғ Лениннинг васиятларини амалга ошираётганлигимизни ҳис этиш бизни руҳлантирмоқда, янги меҳнат ғалабаларига ундамоқда.

Владимир Ильич Ленин бутун умрини халқ бахт-саодати учун курашга бағишлади. Мамлакатимизда нимаики бажарилаётган бўлса — ҳаммаси инсон учун, инсон бахт-саодати учун қилинмоқда.

Шунинг учун ҳам қалбимиз жонажон ленинчи партиямизга муҳаббат ва ундан миннатдорлик ҳис-туйғулари билан тўлиб тошгандир. Биз, коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари ўзимиздан: севимли Ватанимиз учун яна нималар қила оламиз, деб сўрадик. Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга қўшадиган улушимизни кундан кунга кўпайтириш учун ижодий ишлаш, юксак унум билан меҳнат қилиш бизнинг бурчимиз эмасми, ахир.

Ўн уч ойдан сўнг Улуғ Октябрь ғалаба қилган кунга ярим аср тўлади. Бутун мамлакатимизда ана шу шонли санани кутиб олишга тайёргарлик кетмоқда, беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа янги куч билан авж олмоқда. Завод ва фабрикаларнинг коллективлари янги-янги резервларни ишга солмоқдалар, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини оширишга, техника тараққиёти суръатини тезлатишга бутун чоралар билан интилмоқдалар.

Умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшишни, тарихий санани меҳнатда, коллективимизнинг социал тараққиётида янги муваффақиятлар билан кутиб олишни биз, ишчилар, ўзимизнинг муқаддас бурчимиз деб биламиз.

(Охири учинчи бетда).

БОЙЛИК БУНЁДКОРЛАРИ

Н. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри.

Бугун мамлакатимизда биринчи марта Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик ходимлари куни байрам қилинади. Бу байрамнинг белгиланиши қишлоқ меҳнаткашлари ҳаётида қувончли воқеа ҳисобланади, деҳқонлар мамлакатимиз халқ хўжалигини юксалтиришга қўшаётган ҳисса юксак баҳоланаётганлигидан далолат беради.

Яқинда биз 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган етти йиллик планнинг бажарилиш натижаларини якунладик. Республикамиз колхоз ва совхозлари, дон, картошка, сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, тухум, луб экинлари, пилла ва қоракўл тери тайёрлаш бўйича етти йиллик топшириқларини ошириб бажардилар. Етти йил мобайнида давлатга 23 миллион 673 минг тонна — шундан илгариги етти йилликдагига нисбатан 4 миллион 458 минг тонна кўп пахта сотилди. Республикамиз пахтакорлари 1965 йилда жуда катта муваффақиятга эришдилар. Улар Ватанга ҳар қачонгидан кўп — 3 миллион 903 минг тонна пахта бердилар.

КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленумида мамлакат қишлоқ хўжалиги ривожланиш жиҳатидан орқада қолаётганлиги ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Пленум қишлоқ хўжалиги секин юксалаётганлигига ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг иқтисодий қонунлари талабларига, ходимларнинг моддий манфаатдорлиги принципига, ижтимоий ва шахсий манфаатларни тўғри уйғунлаштиришга риоя қилинмаганлиги сабаб бўлганлигини таъкидлади.

КПСС XXIII съезди партия ва давлат ҳаётида жуда катта воқеа бўлди. Съезд ва Марказий Комитет март Пленуми қарорларини амалга ошириш ҳозирнинг ўзидаёқ қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг барча тармоқларини ривожлантиришга, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини оширишга самарали таъсир кўрсатмоқда. Буни республикамиз колхоз ва совхозлари мисолида очиқ-ойдин кўриш мумкин.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги интенсивлаш йўлидан қатъият билан бормоқда, у колхоз ва совхозларни ихтисослаштириш, комплекс механизациялаш ва химиялаштириш асосида юксалмоқда. Суғориладиган деҳқончилигимиз шароитида ирригация ва мелиорация қурилиши катта роль ўйнайди ва унинг миқёси тобора кенгаймоқда.

Колхоз ва совхозлар йил сайин кўпроқ техника олмоқдалар. Ҳозирги вақтда улар ихтиёрида 120 мингтага яқин трактор, 26 мингта пахта териш агрегати, 500 мингтадан ортиқ турли хил қишлоқ хўжалик машина ва қуроллари бор.

Пахтачиликда оғир қўл меҳнатининг 70 процентдан ортиғи машиналар зиммасига юклатилган. Айниқса, йиғим-терим ишларини механизациялаш кўлами тобора кенгаймоқда. Фақат кейинги уч йил мобайнида машиналар билан терилган пахтанинг миқдори уч баравар ошди. Бу йил механизаторлар камида 1 миллион 175 минг тонна пахтани териб бериш мажбуриятини олишган. Бу, ҳосил йиғим-теримида 700 мингга яқин кишини оғир қўл меҳнатидан озод қилиш имконини беради.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ирригация ва мелиорация қурилиши соҳасида республика ҳозирнинг ўзидаёқ эришган муваффақиятлар билан ҳақли равишда фахрланишлари мумкин. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида жуда йирик ирригация иншоотлари қурилди. Катта Фарғона, Шимолий Фарғона, Сўх—Исфара, Шимолий ва юқори Тошкент, Жанубий Мирзачўл, Тошсоқа, Шохруд, Ромитан, Аму — Бухоро (машина станцияси), Аму — Қоракўл ва бошқа кўпчилик каналлар шулар жумласидандир. Сув танқислигига қарши кураш мақсадида дарё ва каналларда кўп сонли насос станциялари қурилди Каттақўрғон, Қуйимозор, Косон, Тошкент, Жанубий Сурхон, Учқизил, Чимқўрғон, Каркидон ва бошқа сув омборлари ишга туширилди.

Сувнинг ерга шимилиб, нобуд бўлишини камайтириш мақсадида 454 километр узунликдаги каналлар бетонлаштирилди. Суғориш системаларида 22 мингтадан ортиқ гидротехника иншоотлари ишлаб турибди. Буларнинг ҳаммаси 500 минг гектардан ортиқ ерни сув билан таъминлашни яхшилаш, Марказий Фарғона, Мирзачўл, Шеробод ва Қарши даштлари, Амударёнинг қуйи оқими ва Бухоро воҳасида қўриқ ерларни ўзлаштириш миқёсларини мисли кўрилмаган даражада кенгайтириш имконини берди.

Маълумки, республикамиздаги 3 миллион гектар суғориладиган ернинг 1,2 миллион гектардан зиёди шўрланган, мелиоратив ҳолати яхши эмас. Ана шу ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун фақат кейинги тўрт йил ичида етти минг километр коллектор қурилди. Ҳозирги вақтда коллектор — зовур тармоқларининг умумий узунлиги 37 минг километрдан ортиқдир.

Қишлоқда қурилишга тобора кўпроқ эътибор беріляпти. Колхоз ва совхозларнинг асосий фондлари қиймати ўтган беш йил мобайнида 513 миллион сўм кўпайди. Шу йиллар ичида 568 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилди.

Деҳқонларнинг малакаси ва маданий даражаси беқиёс ошди. Қишлоқда 30 мингга яқин мутахассис яшамоқда ва ишламоқда. 1.006 колхоз раисидан 418 киши олий ва 362 киши ўрта махсус маълумотга эга. Совхоз директорларининг 80 процентга яқини олий ихтисосли мутахассислардир.

Қишлоқ хўжалик ходимларидан 1309 кишига хизмат кўрсатган агроном, ирригатор, механизатор, ер тузувчи, пахтакор, чорвадор ва ветеринария врачи деган фахрий ном берилган.

Новаторлар, колхоз ва совхозларимизнинг энг яхши кишилари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг шуҳрат қозонган ветеранлари номи фақат Ўзбекистонимиздагина эмас, балки унинг ташқарисида ҳам маълум. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ким Пен Хва, Абжамил Матқобилов, Искандар Дўсов, Отажон Дурдиев, Маннон Жалолов, Ризамат Мусамуҳамедов, Турсуной Охунова, Анастасия Чудная, Бобомурод Омонов, Қурбон Кенжаев, Абдулла Ортиқов, Валентин Тюпко, Турсунбой Латипов, Михаил Иванович Бекин, Георгий Константинович Ржевский, Отақул Ҳусанов, Йўлдош Абраев, Қизбиби Ҳусанова ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтиришга фақат ҳар тарафлама интенсивлаштириш асосида эришиш мумкин бўлган ҳозирги шароитда қишлоқ хўжалик фанининг роли янада ошади. КПСС XXIII съездида таъкидлангани дек, ҳозирги вақтда фан энг муҳим ишлаб чиқарувчи куч бўлиб қолмоқда.

Республикада қишлоқ хўжалиги соҳасида кенг тармоқли тажриба станцияларига эга бўлган 15 илмий тадқиқот институти ишлаб турибди. Уларга олимларнинг катта отряди бирлашган.

Фан аҳллари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг янги навларини, чорва молларнинг янги наслларини яратдилар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида илғор агротехникани, янги технология усулларини ишлаб чиқдилар. Академик С. С. Канаш, С. Н. Рижов, А. К. Кашғаров, Н. С. Мирпўлатова, Н. М. Маннонов, В. М. Легостаев, А. Д. Дадабоев, А. И. Автономов, Е. Н. Михайлов, И. Х. Эргашев, Г. А. Лавронов, М. М. Мирзаев, П. Ф. Кияткин каби олимларнинг номи бутун мамлакатга маълум.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадаларининг ташаббуси маъқулланди

Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида, Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводининг М. Кулебоев, А. Князев, А. Кротов ва бошқалар бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари ўз зиммаларига юксак мажбурият олдилар. Бу бригадалар янги беш йилликнинг икки йиллик планини 1967 йил 25 октябргача бажариш, металл ва материалларни муттасил тежаш, рационализация ва ихтирочилик соҳасида актив иш олиб боришга аҳд қилдилар. Бригада аъзолари шунингдек, ўзларининг ғоявий-маданий савияларини, билим ва маълумотларини тинмай ошириб боришга, ёш ишчиларни доимо тарбиялаш ва уларга касб ўргатишга сўз бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадаларининг ташаббусини, Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номини олиш учун мусобақа бошлаган коммунистик меҳнат участкалари, цехлари ва бригадаларининг ҳаракатини маъқуллади ва қўллаб-қувватлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар ва район партия комитетларига, Ўзбекистон касаба союзлари Советига, комсомол Марказий Комитетига, бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадаларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва уни кенг ёйиш юзасидан сиёсий ва ташкилий ишларни кенг авж олдиришни тавсия қилди. Марказий Комитет «Таштекстильмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадаларининг ташаббусини коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари деган фахрий номга мушарраф бўлган барча мусобақа қатнашчилари ўртасида кенг ёйишни тавсия этди.

Ўзбекистон касаба союзлари Советига Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун коммунистик меҳнат бригадалари, участкалари ва цехларининг мусобақаси ҳақида Низом ишлаб чиқиш таклиф қилинди.

БАЛЛИ, ЯККАБОҒЛИКЛАР!

Қишлоқ хўжалик ходимлари кунини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирган район меҳнаткашлари пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари 113 процент бажардилар. Район «зангори кема» капитанлари машинада пахта териш планини 162 процент адо этдилар.

Мавжуд пахта майдонидан юқори ҳосил етиштиришда Калинин номли, «Марксизм», «Ленинизм», «Қизил юлдуз» колхозлари юқори кўрсаткичга эришиб, ҳар гектар ердан 25 центнердан «оқ олтин» етиштирдилар.

Моҳир механизаторлар М. Боййигитов 100, Қ. Ҳомидов 102, И. Ҳикматов 90 тонна пахта тердилар.

Район меҳнаткашлари давлатга ғалла, пилла, узум, жун, тухум сотиш йиллик планларини ҳам ошиғи билан бажардилар.

Яккабоғликлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 4 минг тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар.

Совет деҳқонлари ўз байрамларига муносиб совғалар билан келдилар. Оққўрғондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг дала гвардиячилари ҳам машина теримида юксак кўрсаткичларга эришдилар. Сиз суратда кўриб турган бригадир Э. Катаманов (чапдан) ва механик-ҳайдовчилардан Р. Ҳатамов, С. Чачи, К. Мўминов, У. Билолов, Қ. Тошболтаев ва М. Ариф ўртоқларнинг ҳар бири ҳозиргача машина бункеридан 100 тоннадан пахта тўкишди. Бригадир механизаторларга иш натижаларини ўқиб эшиттирмоқда.

А. Тўраев фотоси.

МАРДЛАРГА ЗАФАР ЁР!

● Пахта, ғалла, чорва ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашда янги марраларни қучаётган илғорларга офарин!

Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари С. Шодмонованн сут булоғининг кўзини оч ган киши деб аташади. Дарҳақиқат, бунда катта маъно бор. Ўртоқ Шод монова сигирлардан сут соғиб олишда ҳаммага ўрнак кўрсатмоқда. У ҳозиргача ҳар бош сигирдан 1800 литрдан серқаймоқ сут топширди. Бу унинг қишлоқ хўжалик ходимлари кунига туҳфасидир.

А. ТУРАЕВ фотоси.

БОЙЛИК БУНЁДКОРЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Партия ленинча принципларга амал қилиб, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни бошқаришни такомиллаштириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари асосида колхоз ва совхозлар меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги прогрессив формаларини жорий қилмоқдалар, деҳқонларнинг моддий манфаатдорлигини оширмоқдалар. Бу, уларнинг меҳнат активлигини янада оширишга ёрдам бермоқда. Партия ва ҳукумат колхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш мақсадида берган енгилликлар ва кўрган чоралар билан бир қаторда буларнинг ҳаммаси колхозларнинг даромадини кескин ошириш, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини юксалтириш имконини берди.

Колхозчилар меҳнатига гарантияланган ҳақ тўлашга ўтилганлиги жуда катта иқтисодий ва сиёсий аҳамиятга эга бўлди. Ўзбекистоннинг барча колхозлари шу йил июль ойидан бошлаб меҳнатга ҳақ тўлашнинг ана шу янги системасига кўчдилар. Бу фақат шу йилнинг биринчи ярмида колхозларда меҳнат ҳақи фондини 120 миллион сўм кўпайтирди.

Совхозларнинг ишида ҳам жиддий ўзгаришлар юз берди. Совхозларда маҳсулот етиштириш тўхтовсиз кўпаймоқда, уларнинг рентабеллиги ошяпти. 1964 йилда совхозлар 11 миллион сўм фойда олган бўлсалар, 1965 йилда 39,3 миллион сўм фойда олдилар.

Халқ хўжалигини юксалтиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган янги беш йиллик плани совет халқининг коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш учун курашида муҳим босқич бўлади.

Республикамиз қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг беш йиллик планида Ўзбекистон Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолиши таъкидланган. Пахта етиштиришни кўпайтириш — бизнинг интернационал, ватанпарварлик бурчимиздир.

Беш йилликнинг охирига бориб, етиштириладиган пахтанинг миқдори 4 миллион 180 минг тоннага етади. Пахтачилик билан бир қаторда дон хўжалиги ва биринчи навбатда шоли етиштириш, сабзавотчилик, полизчилик, узумчилик, пиллачилик ва чорвачилик ҳам кенг равишда ривожлантирилади. Эскидан экин экиб келинаётган зонада пахта етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда, янги пахтачилик районларида 480 минг тоннадан ортиқ пахта етиштирилади.

Сув хўжалиги қурилиши янада кенг миқёсларда олиб борилади. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, далаларни капитал планировка қилиш, экин майдонларини сув билан таъминлашни яхшилаш, деҳқончилик маданиятини ва ўғитларнинг эффективлигини ошириш билан бир қаторда колхоз ва совхозларга барча экинлардан муттасил юқори ҳосил олишга эришиш имконини беради. Беш йилликда ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини 25,2 центнерга етказиш планлаштирилмоқда.

КПСС XXIII съезди Директиваларига мувофиқ, қишлоқ хўжалигининг материал-техника билан қуролланишини анча кучайтириш, қишлоқда қурилишнинг кенг программасини амалга ошириш назарда тутилади. Қишлоқ қурилишига сарфланадиган давлат капитал маблағининг миқдори ўтган беш йилликдагига нисбатан 2,3 баравар, хўжаликларни электр двигателлар билан таъминлаш икки баравар, ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун бир йилда фойдаланиладиган электр энергиясининг миқдори икки баравардан зиёд ошади.

КПСС Марказий Комитетининг май (1966 йил) Пленуми ҳозирги шароитда ерларни мелиорациялаш барқарор қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини вужудга келтиришнинг тубли проблемаси бўлиб қолганлигини таъкидлади. Мелиорацияни ривожлантиришнинг Пленум ишлаб чиққан кенг программаси республика қишлоқ хўжалигини интенсивлаштиришда жуда катта роль ўйнайди.

Беш йил мобайнида сув хўжалиги қурилишига 1 миллиард 440 миллион сўм капитал маблағ сарфланади. Бу, сув хўжалиги қурилишига ўтган беш йилликда сарфланган маблағнинг миқдорига нисбатан икки баравар кўпдир.

Беш йил ичида ярим миллион гектар қўриқни ўзлаштириш ва суғориш, 997 минг гектар майдоннинг сув билан таъминланишини, 500 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, 3,5 миллион гектар яйловга сув чиқариш керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV Пленуми қарорларида Маданият, Маиший хизмат кўрсатиш, Коммунал хўжалик министрликлари олдида турган вазифалар аниқ белгилаб берилди. Қишлоқ маданиятини юксалтириш, дейилади пленум ҳужжатларида, бу умумпартия, умумдавлат ишидир. Бу проблемани ҳал қилиш беш йилликнинг муҳим социал вазифасини амалга оширишда — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги мавжуд тафовутни бартараф этиш, қишлоқ аҳолисининг моддий ва маданий турмуш даражасини муттасил равишда ошириб бориш ва уни шаҳар аҳолисининг турмуш даражасига яқинлаштириш йўлида олға томон силжишга қўшилган йирик ҳисса бўлади.

Қишлоқ хўжалик ходимлари кунини биз қишлоқ хўжалик йилини туғаллаш арафасида нишонламоқдамиз. Республика деҳқонлари йилни яхши бошладилар. Улар жиддий қийинчиликларга қарамай, пилла дон (шолидан ташқари), тухум, жун тайёрлаш йиллик планларини ошириб бажаришга муваффақ бўлдилар. Олдимизда чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот, картошка, узум сотиш планларини бажаришдек катта вазифалар турибди. Аммо, пахта юзасидан олган мажбуриятларимизни бажариш энг катта, энг масъулиятли вазифа ҳисобланади.

Далаларда мўл ҳосил етиштирилди. Ҳамма жойда пахта йиғим-терими давом этяпти. Давлатга ҳозирнинг ўзидаёқ икки миллион тўрт юз минг тоннадан ортиқ пахта сотилди. Пахтанинг сифатига алоҳида эътибор берган ҳолда етиштирилган барча ҳосилни ўз вақтида ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш — бизнинг асосий вазифамиздир.

Бу йил ҳосилни машина билан териш кенг тус олди. Машиналарда 1 миллион 175 минг тонна пахта териш мажбуриятини олган механизаторлар фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Пахта бизнинг асосий бойлигимиз. Лекин бундан кўп қиррали қишлоқ хўжалигимиздаги бошқа энг муҳим ишларни эътибордан четда қолдириш керак, деган маъно асло келиб чиқмайди. Кузги дон экиш, кўчириш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказиш, ем-хашак жамғариш планини бажариш, чорва моллар қишловига тайёргарлик кўриш, ернинг шўрини ювиш ва бошқа кузги-қишки тадбирларни амалга ошириш ишлари навбат кутиб турибди. Ана шу ишларни юксак даражада ўтказиш — келгуси юбилей йилида қишлоқ хўжалигида янги катта муваффақиятларга эришишни таъминлаш, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб совға билан кутиб олиш демакдир.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўз байрамларини далаларда ва фермаларда, боғ ва полизларда, шолипоялар ва қурилишларда зарбдор вахтада туриб кутиб олмоқдалар. Бу, уларнинг партия ва ҳукумат қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш ҳақида, совет халқининг фаровонлиги ҳақида, қишлоқнинг гуллаб-яшнаши ҳақида тинмай қилаётган катта ғамхўрлигига амалий иш билан бераётган жавобларидир.

БИРИНЧИ ТРАКТОР

ЎТМИШ ЛАВҲАСИ

Бу воқеа 1924 йилнинг баҳор кезларида бўлган эди. Салойжон эрталаб Урганчнинг катта бойларидан бири бўлмиш — Салимжоновнинг кўн заводига келди. Эндиликда бу завод давлат ихтиёрига ўтган, унинг кенг ҳовлисида Тошкентдан келтирилган тракторлар турарди. Йигит севина-севина уларни санаб чиқди. Бир, икки, уч... тўққизта. Қани энди бу дулдулларни ҳайдайдиган атиги тўққиз йигит бўлса, — хаёлидан ўтказади Салой, — ҳозирча йўқ. Лекин тез орада бўлади. Бошқаларга ҳам ўргатаман бу ҳунарни. У шуларни ўйлаб турганида ёнига почтальон келди. Қўлига телеграмма тутқазди. Хивадан, округ ер нозирлигидан экан. Ундан Салойжон қуйидаги гапни ўқиди:

—Бугун Хивага битта тракторни етказиб келинг!

У бир зумда шериги Машариф билан четкада турган фордзон тракторини сафарга шайлади. Икки тишли плуг тиркалган трактор дарвозадан чиқиши билан унинг атрофини оломон гурр этиб ўраб олди.

— Вой, қудратингдан-эй, бу не аломат ўзи?

— Ановиси нима экан? Ўрта ёшлардаги бир киши қўрқа-писа тракторнинг плугларига қўлини тегизди.

— Эҳтиёт бўл, Ғофуржон. Қўлинг куймасин!

Биров чопонининг ёқасини очиб ичига тупирди:

— Астоғфурулло, темирга ҳам жон киргизгандан кейин...

Тракторни қўриқлаб бораётган милиционерлар ҳай-ҳайлашиб одамларни йўлнинг икки томонига чеклатирдилар. Трактор осмонга тутун буркситиб юриб кетди. Ғойбу қишлоғининг кишилари тракторнинг қорасини узоқдан кўришлари билан унинг олдига чопиб кела бошлашди.

— Трактор дейишгани шуми?

— Ҳа, трактор шу.

Милиционерлар одамларга томоқларини қириб, яна алла нарсаларни тушунтирардилар. Олдинга чопарлар елиб кетдилар.

— Трактор келяпти, трактор! Йўлни бўшатинглар!

Чошгоҳ пайтида трактор Ғозовот канали ёқаларига — Қоромон кўпригига етиб келди. Кўприкнинг чариги ёғида йиртиқ-ёмоқ чопонга ўранган кишилар қўлларига белкурак, кетмон кўтарган ҳолда муштларини тугишиб турардилар. Салойжоннинг ёрдамчиси Машариф Рўзиматов бармоғини оломон томонга бигиз қилиб устозига нимадир деди: Салой ака машинани тўхтатиб ўшаёққа тикилиб қолди. Унинг кўзи бирданига одамлар ичида ўралашиб юрган оқ саллали, соқоли кўксига тушиб турган мулланамо кишига қадалди. Ким бўлди экан бу, кўзимга танишдай туйилиб турибди. Ҳа, ҳа, бу Қоромон қишлоқлик Шокир мулла-ку!

Мулла алла нарса деб одамларга қўл силтади. Оломон ларзага келди. Белкурак ва кетмонлар осмонга кўтарилди. Ҳаммаёқни кишиларнинг ҳайқириғи, қий-чуви босиб кетди.

— Ҳой, қайтар яжуз-маъжузингни, еримизни ҳаром қилади у.

— Тупроғимизни куйдиради, ҳосилнинг қут-баракасини қочиради.

Муштлар баландроқ кўтарилди. Милиционерлар йўл очишмоқчи бўлди. Бироқ, одамлар бўш келишмасди. Улар тракторга томон ёпирилавердилар. Салойжон сакраб пастга тушди. Қўлини осмонга кўтариб қаттиқ қичқирди.

— Биродарлар, ким айтди сизга тракторни зарарли деб. У оғиримизни енгил қилади-ку, ахир! Бу машина бир кунда 15-20 жуфт ҳўкизнинг ишини бажаради. Ернинг ҳам қут-баракасини қочирмайди, балки оширади. Сизлар анови саллали кишининг қутқусига учгансизлар.

Тракторни йўл ёқасидаги далага киритдилар. Машариф плугга ўтирди. Машина ўрнидан қўзғолди. Плуг ерга сингиб кетди. Қоп-қора тупроқ ағдарилаверди.

— Вой қудратингдан-эй.

Аллаким ёқасини ушлади:

— Отасига раҳмат буни ясаганларнинг.

Трактор Хивага кечқурун етиб келди. Шоймардон дарвозаси олдида биринчи тракторнинг келиши муносабати билан катта митинг бўлди. Узоқ-узоқ қишлоқлардан келганлар, шаҳарликлар бу баҳайбат машинани анча вакт томоша қилишди. Майдон ўртасида ёқилган катта гулхан ёғдусида кишилар ўйинга тушишар, хивалик ҳофизларнинг ашулалари кўҳна шаҳар деворларидан ошиб таралиб кетарди.

... Қиёт қишлоғи аҳолисининг каттадан-кичик — ҳаммаси «Бой ери» даласига эрталабданоқ кела бошладилар. Ҳамманинг кўзи тракторнинг рулида кулимсираб ўтирган барваста йигитда. Бу Салойжон эди. Кўплар унга ҳавас қилиб боқишарди. Бир вақт тракторнинг мотори гуруллаб кетди. Кишилар даланинг чекка-чеккасига қочдилар. Салойжон иш бошлади. Трактор кечгача деҳқон жамоасига қарашли анча ерни ҳайдаб қўйди. Кечқурун машинани шу яқиндаги уйнинг бостирмаси тагига келтириб қўйдилар. Эрталаб Салойжон тракторнинг олдига келиб кўзлари ола-кула бўлиб кетди.

Машинанинг мой оқадиган трубкалари чирт-чирт кесиб ташланган, пастда сочилиб ётарди. Кечаси тракторга қоровуллик қилган йигит соқовланиб-соқовланиб гапирди.

— Саҳар пайтида барзангидай бир йигит келиб оғзимни бекитди, бири қўлимни қайирди. Трактор томонга қараган эдим, икки киши шошилишиб қандайдир бир ишни қилаётган эканлар.

— Барибир мақсадларингга эриша олмайсанлар. Салойжон авваллари слесарь бўлиб ишлаган эмасми, дарҳол трубка ясашга киришди.

Орадан кўп вақт ўтмади. Хоразм қишлоқларида қудратли тракторларнинг ҳайқириқлари янграй бошлади. Хоразмлик биринчи тракторчи Салой ака Маткаримовнинг ҳамкасблари сони ҳам йил сайин орта борди. Янгиариқлик Сафо Абдураҳмонов, қўшкўпирлик Отабой Машарипов, хивалик Матёқуб Шержонов ва бошқа кўплаб кишилар биринчилар қаторида механизаторлик касбини эгаллаб, қудратли техниканинг кучини намойиш қилдилар.

Эндиликда машъал Хоразм воҳасининг колхозлари энг янги қудратли техника билан тўла қуролланмоқда. Ҳозир область колхозларида бир неча мингта турли хил маркадаги тракторлар ва терим машиналари ишлаб турибди. Ирригация ва мелиорация тармоқларида неча юзлаб экскаватор, землесос ва бошқа механизмлар ишламоқда. Хоразм қисқа давр ичида қишлоқ хўжалиги замонавий техника билан қуролланган, саноати юксалган воҳага айланиб кетди.

Биринчи трактор келтирилган ўша йилларни эслаганда, ҳозирги тараққиёт босқичини кўриб совет кишиларининг мўъжизакор эканлигига қойил қоласан, киши.

С. НОДИРМАТОВ.

ЖОЙИНГ ДАЛАДА

Юзингдан офтоб таратай десанг,
Меҳнатдан ўз бахтинг яратай десанг,
Жонажон Ватанинг, эл-юртингни сен
Фарзандлик меҳри-ла яйратай десанг,
Англаб ол, шу кунлар жойинг далада,
Насибанг, ошу нон, чойинг далада.
Тонг билан баравар юз очу қўзғол,
Бардам бўл қўлга қоп-қанорингни ол!
Эр йигит, лобар қиз кўп мингчилардай—
Эгатлар оралаб ишга туш дарҳол.
Шарафли меҳнатга ўз ҳиссангни қўш,
Виждонан ғайрат қил, роса қайна, жўш.
Мўл ҳосил интизор кутар йўлингни,
Юлдуздек ёритиб ўнгу сўлингни.
Орденли комсомол ғуруринг билан
Миришкор дўстларга узат қўлингни!
Ҳимматинг намойиш этар кун бугун,
Ҳар нечук орзунгга етар кун бугун.
«Оқ олтин» денгизи қирғоқ ошмоқда,
Дам ўтмай бункерлар тўлиб тошмоқда.
«Зангори кема»лар суръатин кўриб,
«Офарин!» —одамзод ақли шошмоқда.
Ҳар дилнинг сурури, виқори пахта,
Фикримиз, зикримиз бугун шу ҳақда.
Ғайрат қил нафасинг ҳаври сўнмасдан,
Кечаги аҳдимиз лабда тўнмасдан,
Теримда сафда бўл, ўзлигинг кўрсат,
Кўз нури—пахтангга ғубор қўнмасдан.
Ғалаба байроғин кўтар комсомол,
Теримда пахтазор космонавти бўл!

Толиб ЙЎЛДОШ.

ДЕҲҚОН ЗАКОВАТИ

Шу ер, шу сахий замин уни боқади, тўйдиради, кийинтиради. У ризқи-рўзини, бахт иқболини шу ердан топади. У ана шу она-ерга ишқини, меҳрини бахшида этгани учун ҳам ҳамиша барака топяпти. Киндик қони тўкилган бу ернинг жамолини очиш учун унинг меҳнати сингган. Бу ер унга ҳисобсиз бойлик келтиряпти . У ана шу ер хазинасининг эшикларини кенгроқ очай деб, ҳар йил илк баҳордан то кеч кузаккача, ҳатто қаҳратон қишда ҳам кучини аямай терлаб-пишиб меҳнат қиляпти.

У ана шу тупроқнинг ҳақиқий эгаси, соҳиби эди-ю, асрлар мобайнида бир чек ерга, бир томчи сувга зор, хор бўлиб келди. Бу замин унинг ота-боболари қони, кўз ёшлари, инсон аъзои-баданидан оққан покиза тер билан суғорилган. Бу ернинг ҳар бир кафт тупроғи азиз, муқаддас. Балиқ сувсиз яшай олмаганидек, у ҳам шу ерсиз, шу даласиз, шу пайкалсиз, шу қишлоқсиз ҳаётини, умрини тасаввур қилолмайди.

Бир маҳаллар товони ёриқ, қўли қадоқ бобо деҳқоннинг қорни нонга тўймасди, усти кийим-кечакка ёлчимасди. У ўшанда ҳам пахта экарди. Лекин не-не машаққатлар билан етиштирган ҳосили катта ер эгасини бойитарди, холос.

Улуғ Тонг туфайли камбағал деҳқоннинг куни туғди. Шунинг учун ҳам у чин юрагидан деди:

— Инқилоб бизни ерли, сувли қилди. Шу ерга меҳр қўйиб барака топяпмиз.

Исомиддин ота икки қўйнига пахта териб боряпти. Ерга тўкилган «оқ олтин»ни кўрганида оҳиста эгилиб, кафтига олади. Хас-чўпдан тозалаб, унинг ҳар бир мисқолини, унинг ҳар бир толасини нондек азиз кўради. У бир қисм пахтани қўлига олганда кафтида гўё қуёш порлагандек бўлиб кетади.

Исомиддин ота Ленин партияси раҳнамолигида тўғри йўлни, ҳақ йўлни ўз пайтида танлаб олиб, ўз тақдирини ўзи яратган, меҳнат билан омади келган миллион-миллион оддий, камтарин деҳқонларнинг бири. Ўттизинчи йиллардаёқ у колхозга кириб, бутун кучини, юрагида бор ғайратини шу сахий заминдан, қадрдон қишлоқ тупроғидан аямади. Ерни боқди, ерни парвариш қилди. Мана шу она тупроқ уни ноумид қилмади. Бугун у пиру бадавлат, бола-чақаси билан эркин меҳнат, ширин ҳаёт нашъасини татимоқда.

— Ўттиз беш йилдан буён сувчилик қиламан, — деди Исомиддин ота Раззоқов. — Далаларга сув тараганим-тараган. Ҳар бир касбнинг гашти бўлади. Сувчиликнинг ҳам завқи, гашти бор. Ёзда ойдин кечаларда ғўза ҳар қанча обиҳаёт бўлса ичаман, мендан шарбатингни аяма деб турган пайтда сувчилик қилишнинг, сув тарашнинг завқи бўлакча бўлади, ўғлим.

Оддий сувчи миллиард-миллиард чаноқлар ханда қилиб турган мана шу даланинг қаҳқаҳасига қулоқ солгандек турибди. Эҳтимол, у мана шу далалардаги экинни вақтида суғорай, сув танқислиги нималигини билмайлик, деб канал қазиган кезларини, инсон қўли билан барпо қилинган ҳаёт дарёсидан илк дафъа ҳовучлаб-ҳовучлаб сув ичиб, чанқоғини босган дамларини, янги каналнинг сувига қувончдан кўз ёшлари қўшилиб кетган пайтларни эслаётгандир.

Исомиддин ота Раззоқов кекса деҳқон. У ҳақиқий пахта ошиғи, оқ олтиннинг дўсти. Фарзандларининг юрагида ҳам шу она-ерга меҳр-муҳаббат уйғотиш учун уларни яхши тарбия қилди. Мана катта ўғли Шаҳобиддин қишлоқ мактабини битиргач, ўқиб инженер бўлди. Бугун Марказий Фарғонанинг бўз ерларини гулистон қиляпти. Исомиддин отанинг ўғли Шаҳобиддин, шунга ўхшаш азаматлар ерга астойдил меҳр қўйган Задарё районидаги «Гулбоғ» совхози катта пойганинг қутлуғ маррасига етиб келиб, бугун пландан ташқари пахта топширяпти.

Исомиддин отанинг кичик ўғли Шарофиддин ҳам ўз она қишлоғига, қадрдон ерларга яхшигина мутахассис, электротехник бўлиб қайтиб келади. Оддий деҳқон ўғли инженер, оддий деҳқон фарзанди техник. Эндиликда қишлоқда ҳам ишчилар синфининг жанговар сафдошлари, қишлоқ ишчилари камол топмоқда. Пахтачилик ҳам индустриал меҳнатнинг бир турига айланиб бормоқда. Қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги тафовут тобора йўқолиб бормоқда.

Улуғ шоиримиз Алишер Навоий деҳқон меҳнатини улуғлаб:

Нахлга деҳқон чу берур парвариш,
Бўлур анга меваю гул бермоқ иш, —

деган эди.

Дарҳақиқат, деҳқоннинг ақл-заковати, юрак қўри, томирда жўш уриб турган ғайрати туфайли жийда данагидай бир чигитдан оқ олтин унади. Деҳқон қут-барака, ноз-неъматлар, ризқ-рўзимиз ижодкоридир.

Деҳқон мадҳиясини ҳар қанча куйласак, уни ҳар қанча улуғласак камлик қилади. Ахир, у тош устида гул ундиряпти, қутлуғ маъмурчилик дастурхонини безаяпти.

Ҳақиқий деҳқон ҳам шоир бўлади. У ўз ғазалини, шоҳ асарини, ўз достонини мана шу сахий ер саҳифасига ёзмоқда.

Ҳар тонг, ҳар кун сиз, мен, бола-чақаларимиз билан ушатадиган ҳалол буғдой нон ижодкори ҳам деҳқондир. Бу йил қарийб 4 миллион тонна бўладиган улкан хирмоннинг ижодкори ҳам деҳқондир.

Коммунистик маъмурчилик учун курашаётган миллион-миллион кишилар сафида оддий ўзбек деҳқони Исомиддин отанинг ҳам ҳиссаси бор. У авайлаб суғорган, шарбат ичирган ғўзалар чаман-чаман очилди. Бултур у сувчилик қилган бригадада гектаридан 32 центнердан ҳосил олинган бўлса, бу йил қирқ центнер бўлади. Балки бундан ҳам ошиб кетади. Азамат отахон, меҳнат шарафи билан қадоқланган қўлингизни кўзларга суртсак арзийди!

Ҳамид НУРИЙ,

Наманган районидаги Иброҳим Раҳматов номли колхоз.

Тортиқ

Бизнинг халқимиз ҳар қандай байрамларни, тантаналарни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга одатланиб қолган. Буни колхозимиз мисолида ҳам очиқ-ойдин кўриш мумкин. Сабзавоткорларимиз Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунига илк туҳфа тайёрладилар. Пландаги 2670 тонна ўрнига 2830 тонна сабзавот топшириб, йиллик планни муддатидан илгари ошириб бажардик. Айни вақтда меҳнаткашлар дастурхонига 470 тонна ўрнига қарийб 600 тонна полиз экинлари маҳсулоти тортиқ қилдик.

Шуниси яхши бўлдики, колхозчиларимиз сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш планларини бутун турлари бўйича бекаму-кўст адо этдилар. Бу билан Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг шаҳар аҳолисига сабзавот етказиб беришни янада кўпайтириш тўғрисидаги қарорига муносиб жавоб бердик.

Сабзавоткорлар эришаётган ютуқларнинг сири нимада, деб сўраб қолишлари мумкин. Бунга жавоб битта: мўл ҳосил етиштиришнинг ҳеч қандай сир-асрори йўқ. Ҳамма гап деҳқончиликни севишда, ерни тўйдиришда, техникага таяниб иш кўришда. Шуларнинг ҳаммасини колхозчиларимиз бажонидил бажаришди. Сабзавот кўчатлари барвақт етиштирилди ва экинлар парвариши агротехника муддатларида ўтказилди. Натижада пландагидан ҳам зиёдроқ маҳсулот етиштириб, давлат планини муддатидан илгари бажардик.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати биз колхозчи деҳқонларга жуда катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Давлатимиз бизга истаган машинани, агрегат ва механизмни ўз вақтида етказиб бериб турибди. Шундай бўлгач, деҳқончилик маданиятини янада ошириш, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш ўзимизга, ўзимизнинг ғайрат ва шижоатимизга, илм-тажрибамизга боғлиқ бўлиб қолди. Сабзавоткорларимиз ана шундай йўлдан бориб, йил сайин экинлардан юқори ҳосил етиштириб келмоқдалар ва шаҳар меҳнаткашларининг ана шу маҳсулотларга эҳтиёжларини қондиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунининг мамлакатимизда биринчи марта байрам қилиниши ҳам партия ва ҳукуматимизнинг деҳқонларга кўрсатаётган меҳрибончилигининг намунасидир. Қишлоқ хўжалик ходимлари ҳам бошқа соҳадаги кишилар билан бирга, ўз байрамларини яхши кутиб олиш учун жасорат кўрсатадилар. Ўзларининг ҳар йилги байрамларига пухта тайёргарлик кўриб, қишлоқ хўжалигини тараққий эттириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиладилар. Бу байрамнинг яна бир хусусияти шундаки, у бизнинг ҳар йилги ишимизга якун ясаб беради, биз ўз ютуқларимизни, тажрибаларимизни шу байрамимизда намойиш қилиш, ўрганиш, ўргатиш имкониятига эга бўламиз.

Илгариги деҳқончилик билан ҳозиргисини мутлақо таққослаб бўлмайди. Замонавий техника билан қуролланган социалистик қишлоқ хўжалиги жуда катта довон ошганлиги ишларимиз мазмунида кўриниб турибди. Биз сабзавоткорлар ҳам кўп тармоқли қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги ҳамкасбларимиз билан елкама-елка туриб меҳнат қилиб, халқимиз учун кўплаб ноз-неъматлар етиштиришни ўзимизнинг олижаноб бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Байрамимизни ҳамиша улкан совғалар билан кутиб олишга ҳаракат қилаверамиз.

Қишлоқ хўжалик ходимлари кунини зўр шодиёналик билан нишонлар эканмиз, олдимизда жуда катта вазифалар турганлигини сира унутмаймиз. Кузги тадбирларни маромида ўтказиб, келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин тайёрлаймиз. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан белгиланган планларнинг ва олинган мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишига эришамиз. Барча сабзавоткорларимизнинг дилига тугиб қўйгани шу.

М. МАЪМУРОВ,

Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз раиси.

«СУРХОН» ЗАФАРИ

ЖАРҚЎРҒОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Сурхон» совхозининг механизаторлари 10 сентябрда машина теримини бошлаган эдилар. 86 та «зангори кема» билан 20 кунда 4.000 тоннага яқин «оқ олтин» териб олинди. Машина терими плани анча ошириб бажарилди. Машинада терилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди. Пахта далаларининг гвардиячилари суръатга суръат қўшиб, кун сайин машина теримини авж олдирмоқдалар.

Совхозда машина терими қизитилганлиги туфайли ҳар куни давлатга йиллик планнинг 3,8-4 проценти миқдорида пахта етказиб берилмоқда. Ҳозиргача бу ерда йиллик план 80 процентга яқинлашиб қолди. Кейинги ўн кунликда 38,41 процент пахта тайёрланди.

«Сурхон»лик «пўлат от» чавандозлари бу йил 2400 гектар ердаги пахтани машинада териб, ҳосилнинг 60 процентини, ёки 6000 тонна «оқ олтин»ни бункерлардан тўкиш мажбуриятини олдилар.

Ундан ошиқ механик-ҳайдовчининг ҳар бири ҳозирнинг ўзидаёқ 100 тоннадан зиёд пахта терди. Ўртоқ Қаршиев, Қаҳҳор Раҳмонов, Мажид Жаҳонгиров, Раззоқ Чориев ва Қурбон Қаҳҳоров ўртоқлар шулар жумласидандир. Улар мавсум охиригача ўз агрегатлари билан яна 100-150 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олдилар.

Биринчи бўлимдаги Усмон Худойқулов бошлиқ бригада машина теримида айниқса яхши натижага эришди. Бу ерда агрегатлар билан 103 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта териб олинди.

А. ХАЛИЛОВ.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ БРИГАДАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИГА

ОЧИҚ ХАТИ

(Боши биринчи бетда)

Биз коммунистик меҳнат бригадаларига ва бундай фахрли номни қўлга киритган бошқа коллективларга Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номига олиш учун мусобақа бошлашни таклиф этамиз.

Ишчилар синфининг гвардиячилари деган ном зиммага кўпгина вазифалар юклайди. Бундай гвардиячилар гражданлик ва маънавий фазилатлар эгаси, юксак коммунистик онг эгаси бўлмоғи, ҳар ишда кишиларга намуна бўлмоғи, бир жойда тўхтаб қолмай, суръатни сусайтирмаган ҳолда доимо олға ҳаракат қилмоғи керак. Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилган бригадалар доимо Ўзбекистон меҳнаткашларининг диққат-эътибори марказида бўлсин. Қабул қилган мажбуриятимиз учун юксак гражданлик ва маънавий масъулиятни муттасил ҳис қилиб турайлик ва унинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳисобот бериб борайлик. Бу мажбуриятларнинг бажарилишини кенг жамоатчилик, барча меҳнаткашлар контроль қилиб турсинлар.

Биз ўз кучимизни, имкониятларимизни пухта чамалаб кўрдик, резервларни ҳисобга олдик ва коллектив бўлиб муҳокама қилгач, социалистик мажбурият қабул қилдик.

Биз ўз олдимизга нимани мақсад қилиб қўйдик? Аввало меҳнат ва ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этишни кенг жорий қилиш, технологияни такомиллаштириш йўли билан, ишчилар сонини кўпайтирмаган ҳолда беш йиллик топшириқларини бажаришни ва меҳнат унумдорлигини бирмунча оширишни мақсад қилиб қўйдик. Биз икки йиллик планни муддатидан олдин, 1967 йил 25 октябргача бажаришга қатъий сўз берамиз.

Машиналарни ишлаб чиқаришга кетадиган меҳнат сарфини камайтириш топшириғини ҳар йили ошириб бажаришни ўз бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Металл ва бошқа материалларни тежаб сарфлаймиз. 500 сўмлик қирқиш ва ўлчаш асбобларини тежаб қоламиз. Ҳар бир иш жойида меҳнатни илмий асосда ташкил этамиз, ишлаб чиқариш чиқимларини камайтирамиз, кашфиётчилик ва рационализаторлик соҳасида ижодий иш олиб борамиз.

Ўз билимимизни ошириш, ўқиш, ишчилар синфининг ёш авлодини тарбиялаш каби муҳим вазифаларимиз ҳам борки, мажбуриятда бу вазифаларимиз ҳам қайд этилган.

Ҳар биримиз улуғ Ленин васиятларига мувофиқ яшаш ва ишлашга ҳаракат қиламиз. Биз Владимир Ильич гениал асарларидан ўрганамиз. Ўзимизни қизиқтирган саволларга бу асарлардан жавоб излаймиз. Бригадаларнинг аъзолари В. И. Ленин асарларидан уй кутубхоналари ташкил қиладилар.

Мактаблардан, техника билим юртларидан ишлаб чиқаришга келган йигит ва қизларни тарбиялаш учун биз ишчилар жавобгармиз. Уларга ўз билим ва тажрибаларимизни ўргатишгина эмас, ёшларда Ватанга садоқат, интизомлилик, меҳнатсеварлик, ишга ижодий муносабатда бўлиш каби ажойиб фазилатларнинг шаклланишида уларга ёрдам бериш ҳам бизнинг муқаддас бурчимиздир. Коммунистик меҳнат бригадаларининг ҳар бир аъзоси бир-икки ўсмирга ўз касбини ўргатиш, ёшлар маслаҳатгўй дўстнинг ёрдамини доимо сезиб туришлари учун уларга оталиқ қилиш мажбуриятини оладилар.

Биз бир-бирига яқин касб-ҳунарларни ўрганишга ва дўстимиз йўқлигида унинг ўрнини босишга доимо тайёр бўлишга сўз берамиз.

Совет ишчиси — илғор киши. У меҳнат фаолиятини жамоатчилик ишлари билан боғлаб олиб боради. Биз завод жамоат ташкилотлари ва яшайдиган жойимиздаги уй комитетлари ва ота-оналар комитетлари, қизил бурчак советлари ҳамда ободонлаштириш бўйича ташаббускор группаларнинг ишида қатнашиш учун кўпроқ вақт ажратишга қарор қилдик.

Кўпчилигимизнинг фарзандларимиз бор. Шу нарса сир эмаски, уларни тарбиялаш ташвишини баъзан мактаблар зиммасига ташлаб қўямиз, оталик, оналик бурчимизни етарли бажармаймиз. Энди биз келишиб олдик: ҳар бир киши ўз болаларини тарбиялашга доимий эътибор беради, уларнинг хулқ-атворини, юриш-туришини, фанларни қандай ўзлаштираётганлигини кузатиб боради. Оталар, оналар бутун бригада олдида вақти-вақти билан ҳисоб берадилар.

Тарихий сана шарафига биз бошлаётган мусобақа меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатининг янада кучайишига хизмат қилади, партиямиз XXIII съездининг тарихий қарорларини бажариш йўлида катта муваффақиятларга эришишга ёрдам беради, деб ўйлаймиз.

Ўзбекистон саноат корхоналарининг барча коммунистик меҳнат бригадаларини ва бошқа коммунистик меҳнат коллективларини бизнинг сафимизга қўшилишга, ўз социалистик мажбуриятларини ишлаб чиқиш ва Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номли деган шарафга эришиш учун социалистик мусобақада актив иштирок этишга чақирамиз.

Дўстлар! Ленин партияси раҳбарлик қилаётган Советлар мамлакати деярли ярим асрдан буён коммунизм қурилишининг қаҳрамона йўлидан олға бормоқда. Советлар диёрини янада яшнатадиган, индустриянинг янги гигантларини, янги шаҳарлар ва электростанциялар барпо қиладиган қудратли куч — бизнинг меҳнатимиз, курашимиздир. Бугунги кунда биз яшаётган шаҳар табиий офат етказган жароҳатларни даволамоқда. Мамлакатимиз халқларининг дўстлиги энг яхши даводир. Шахсий қийинчиликларни ҳам, ҳамма тошкентликлар бошига тушган кулфатни ҳам енгишда, мардлик ва жасорат кўрсатишда худди ана шу дўстлигимиз дастлабки дақиқаларданоқ мадад бўлди. Биз, тошкентликлар бу билан фахрланамиз. Тошкентнинг ишчилар синфи, Иттифоқимизнинг ҳамма кишилари бугун бизга қараб турибди. Биз қийинчиликларга бардош бердик, ҳа, бардош берибгина қолмай, янада яхшироқ, унумлироқ ишлай бошладик. Бизнинг ўрнимиз келажак разведкачилари сафидадир, партиямиз белгилаб берган режаларни муваффақият билан амалга ошириш учун курашувчилар сафидадир. Азиз ўртоқлар, қаҳрамон шаҳримиз меҳнаткашлари коммунистик жамият қуришдан иборат умумхалқ ишига ўз ҳиссаларини янада кўпайтиришлари учун куч ва ғайратимизни аямайлик!

Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадаларининг ваколатига биноан:

М. КУЛЕБОЕВ — бригадир, **А. КНЯЗЕВ, А. КРОТОВ, А. БАТАЛОВ, В. ЧЕРНЯВСКИЙ, А. ШАРИФБОЕВ, П. ВИНОГРАДОВА, С. ШНЕЙДЕР** — мастерлар; **Ю. РОГУЛЕВ, А. ЛИТВИНОВИЧ, Н. КРАСНИКОВ, Т. ШЕНТАЛИН** — слесарлар; **Ю. КУЗЬМИН** — расточник, **В. АНДРЕЕВ** — шлифовкачи.

«Тошкент оқшоми» газетасининг 4 октябрь сонидан.

РАИСНИНГ ЯНГИ ТАШВИШИ

ОЧЕРК

Тонг. майин куз тонги... Осмон бари лоларанг: юпқа, лахтак-лахтак булутлар ял-ял ёниб турибди.

[illegible]

...ундириш, пахтасини териб топширишгача бўлган иш, катта рўзғорнинг бошқа ташвишлари оғир, албатта. Аммо бунга ўргандик, энди бу ўз йўлида-ю, айтганингиздай, янги ташвиш босди. — деди раис. У яна пешонасини уқалади, хиёл сукутдан кейин гапида давом этди. — Лекин бош қотирсак ҳам иложини ўзимиз тополмай келаётган ташвиш эди, бу.

У бизни пастга, пахта пайкаллари ёқалаб кетган йўлга бошлади.

— Мана шу пахта. Ёмон эмас. Неча йиллардан бери шу навни етиштирамиз. Айби кечкироқ, кўсакларнинг етилиши, очилиши ўртасида ўн-ўн беш кун узилиш бўлади.

— Кеча, — деди у пайкал бошида тўхтаб, — бошни қотирган чигални ечиш иложи топилармикан деб агрономлар билан Андижон тажриба станциясига бордим. Етти минг тонналик хирмоннинг ярмини энди уйиб бўлай дебдию, шу долзарбда Андижонда нимага тентираб юрибди, дерсизлар.

Бизнинг ишимизда, биринчидан, эртагини бугун нақд қилиб қўймасангиз бўлмайди; иккинчидан, колхозимизда чапдаст, ақли бурро йигитлар етишганки, уларга таяниб, эртанинг ишини ўйласа, бош қотирса, бўлаверади. Партия ташкилотимизнинг секретари Абдулаҳад Мамажоновни танирсизлар. Муаллимдан чиққан

[illegible]

— Ўшанда ўзим ҳам жуда ёш, ғўр эканман, — дейди Мусажон хандон кулиб. — Иш билан бўлиб, мажлисга чақиришса бормапман. Кейин борсам: «Энди сен бригадир эмассан, концертингни кўриб юравер, бўшадинг!» дейишди. Ҳайрон бўлдим, алам қилди. Концертга борган бўлсам-ку алам қилмас эди-я. Узр сўрадим, бўлмади. Райком аралашди, кейин бригадирликка яна тиклашди. Дўл қоқса, сел босса ҳам ўша йили колхозда планни фақат бизнинг бригадамиз бажарди...

Кейин Мусажон армияга олиниб, уч йил Ватан олдидаги бурчини ўтаб келди. Уни яна ўз бригадасига бошлиқ қилиб сайлашди. Армия сафида пишиб келган йигит чинакам командирлик қилди. Бригадага асосан ёшлар йиғилди. Кекса сувчилар қаторига ёшлар кирди, ғўзага сув тараш, қондириб суғоришни ўрганди. Ҳосил йил сайин ошаверди. 1957 йили ғўзани яна сел босди. Бу сафарги кураш дастлабгисидан ҳам мушкул бўлди. Аммо оғирликни одам енгар экан, азаматлар табиий офатга ғолиб келишди. Шу йили олтмиш процент ғўзани сел майиб қилган бўлса ҳам, гектарига 39 центнердан ҳосил кўтаришди.

Ҳа, ўша йили давлат бригаданинг ишини тақдирлади; бригадир Ленин ордени билан мукофотланди. Кейинги йили халқ уни Ўзбекистон ССР Олий Со-

[illegible]

Омилкор, тадбирли, тупроқшунос, уддабурон, ташкилотчиларнинг ҳаракати натижасида колхоз райондаги йирик, бақувват, юқори ҳосилли колхозга айланди.

— Эндиги ташвишимиздан яна бири — дейди раис, — колхоз қишлоғини тамом янгилаш, кесак деворли уйлардан қутулиш. Ҳамма колхозчининг маданий, қулай уйларда яшашига эришсак, деймиз. Олти йил ичида 400 уй қурдик, бу йил 60 та уй қуряпмиз. Колхозга меҳнати сингган, якка қолган қариялардан Тожибой Азимов, Йўлбарс Қувватов, Роҳатби Холматова, Ўғилби Юнусоваларга орқасида боғи билан янги уй қуриб берилди. Бу беш йилликда яна 600 уй қуришни мўлжаллаганмиз...

Шербўтаев правлениеда келаси йил экмоқчи бўлган пахтанинг намунасини кўрсатди. Ростдан ҳам пахта текис очилган, чаноқларнинг тўлалиги ҳам қарийб бир хил. Биз ҳам Мусажоннинг сўзини такрорладик; тасанно олимига!

— Пахтакор октябрда теримни тугаллаб, ноябрда шудгордан ҳам халос бўлса! — деди у. — Бошимизни қотирган муаммо шу.

Ният холис: олимлар ҳамкору ғайрат-ҳиммат билан пахтакорнинг бу орзуси ҳам ушалади.

Й. ШАМШАРОВ,
А. ҲАМДАМ,
М. МАНСУРОВ.

Бағдодлик Р. Машрапова ҳам ўз дугоналари каби қишлоқ хўжалик ходимлари кунини яхши совға билан кутиб олди. У «Победа» колхози далаларидан ҳар куни 200-250 килограммдан пахта териб, хирмонга барака қўшяпти.

Х. Эралиев фотоси.

ПОТОК УСУЛИДА

СОЛДАТСКОЕ, (Тошкент области), 8 октябрь. (ЎзТАГ). Бугун «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида ерга тўкилган пахтани териб берадиган машиналарнинг хилма-хил нусхалари намойиш қилиб кўрсатилди. Бу ерга конструкторлар, машинасозлик заводлари ва «Узсельхозтехника» бирлашмаларининг вакиллари, механизаторлар тўпландилар.

Пахтачилик машиналари давлат махсус конструкторлик бюросининг ходимлари пахтани механизмлар билан теришнинг янги, анча мукаммал технологияси ҳақида гапириб бердилар.

Янги техникани намойиш қилиш вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Тошкент область партия Комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов ҳозир бўлдилар.

УЛКАН ХИРМОНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 8 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

Қашқадарё	2,29	81,85	4,38	95,74
Тошкент	2,80	78,87	3,33	93,57
Сурхондарё	2,51	69,71	4,12	74,88
Самарқанд	2,85	65,39	3,55	61,81
Бухоро	2,50	65,08	3,86	76,78
Фарғона	2,48	60,84	3,34	61,09
Андижон	2,71	60,35	4,35	63,98
ҚҚ АССР	3,28	57,17	3,61	44,22
Сирдарё	3,38	55,97	3,97	65,76
Хоразм	3,00	45,59	2,50	26,34
Республика бўйича	2,79	62,86	3,73	65,56

ГВАРДИЯЧИЛАР МАРРАГА ЕТДИ

ҚАРШИ. (**«Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали**). Қашқадарё область пахтакорлари йиғим-терим кампаниясида ҳамон пешқадамлик қилиб келяптилар. Областнинг марра томон жадал боришида механик-ҳайдовчиларнинг ҳиссаси катта бўляпти. Улар бу йил мардонавор меҳнат қилиб, Қишлоқ хўжалик ходимлари кунига муносиб туҳфа тайёрладилар. Куни кеча область механик-ҳайдовчиларининг мавсум бошидан буён тайёрлаган пахтаси 30 минг тоннадан ошди. Натижада областда машина билан пахта териш плани 100,02 процент қилиб бажарилди.

Теримда қатнашган ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 40 тоннадан пахта териб олинди.

З. ИСРОИЛОВ.

Янги Тошкентни бунёд этамиз

ЯШИЛ ЛИБОС

Тошкентни боғ шаҳри деб аташади. Лекин шу йил баҳорда юз берган табиий офат шаҳримизнинг яшил либосига катта зарар келтирди. Шуни айтиш кифояки, 15 минг тупдан ортиқ дарахт қуриди, кўплаб гулзор ва хиёбонлар бузилди. Тошкентни яшил либосига янада буркаш, кўпчилик парк ва хиёбонларни илгариги ҳолатига келтириш учун катта куч ва маблағ керак.

Афсуски қурилиш ташкилотларининг баъзи раҳбарлари зилзиладан кейин парк, хиёбон ва гулзорлар аҳамияти камайди, энди уларни йўқотиб юбораверса ҳам бўлади, деган зарарли кайфиятга тушдилар. Шу боисдан қурувчиларга чодир шаҳарчалари барпо этилаётган пайтларда азамат дуб ва чинорларимиз, ҳатто Тошкент шароитида ноёб ҳисобланган қайин, каштан сингари дарахтлар ҳам қирқилиб кетди. Библиотечная кўчаси бўйлаб чўзилиб кетган дарахтзорлар, Широкая, Гоголь, Хоразм кўчалари атрофидаги хиёбонлар, Қўғирчоқ театри хиёбони ва бошқа шунга ўхшаш хушманзара жойлардаги дарахтлар ҳеч бир сабабсиз йўқ қилиб юборилди.

Телевизион марказ орқасидаги мўъжазгина хиёбон 57-қурилиш бошқармаси бошлиғи Я. Х. Чолокис «амри» билан бир соатдаёқ бўм-бўш майдонга айланиб қолди. Икки юзга яқин дарахт, 5 минг туп кўчат кесилди. Бу билан давлатга 3 минг сўмдан кўпроқ зарар етказилди. Одамлар дам олиш даргоҳидан маҳрум бўлди. Болгар огороди массивидаги паркка «Водоканал» тресги ходимларининг «оёғи» тегди-ю, паркнинг бир қисми ишдан чиқди.

Яшил бойлигимизнинг бу ашаддий душманларига қарши қатъий кураш олиб бормоқ зарур. Лекин кўп ҳолларда маъмурий органлар қонун бузувчиларга нисбатан муросасозлик қилиб келмоқдалар. Ахир, Ленин район ижроия комитетининг маъмурий комиссиясига кейинги тўрт ой ичида дарахт ва гулзорни нобуд қилганлар устидан тушган юздан ортиқ шикоятдан бирортаси ҳам ижобий ҳал этилмаганлигини нима билан изоҳлаш мумкин?! Ҳатто, бу шикоятларнинг кўпчилиги «йўқолиб қолган». Худди шундай шикоятлар шаҳарнинг Октябрь район ижроия комитети маъмурий комиссияси томонидан ҳам ойлаб кўриб чиқилмаган.

Шаҳарни қайта қуриш бош планида Тошкентимизни яшил либосга буркаш масаласига катта тузатиш киритилди. Шунга кўра, шаҳар марказида яшил зоналар анча кўпаяди. Салор, Бўзсув, Оқтепа ва Анҳор каналлари қирғоқларида яхлит хиёбонлар ва гулзорлар вужудга келтирилади. Ана шу гулзор ва хиёбонлар 230 гектар майдонни эгаллайди.

Навоий кўчасидан то Лабзаккача ва «Электрокабель» заводидан Қизил Шарқ кўчасигача яшил зоналар бунёд этилмоқчи. Бу зоналар жаъми 200 гектарли яшил зонанинг таркибий қисми бўлиб қолади. Келгуси йилдан бошлаб шаҳарнинг Карл Маркс кўчаси ва Революция скверини Қизил майдон билан боғловчи Марказий бульвар ташкил этишга киришилади. Янгидан бунёд этиладиган Марказий маданият ва истироҳат парки «Пахтакор» стадионидан то Фуркат кўчасигача бўлган майдонни эгаллайди. Бу ерда улкан кўл ва яхлит хиёбонлар бўлади. Ҳозирги «Комсомол» ва «Победа» паркларининг майдони 75 гектар кенгайтирилади.

Ҳозир шаҳарнинг йирик уй-жой массивларида янги боғ ва парклар барпо этиш лойиҳаси тайёрланмоқда. Жумладан, биргина Чилонзор районининг ўзида 300 гектар майдонда 3 та парк, 13 та кварталлараро боғ ва 15 та хиёбон ташкил этилмоқчи. 1968 йилдаёқ Чилонзор томонда умумий майдони 57 гектардан кўпроқ бўлган янги парклар ишга тушади. Бундан ташқари, 300 гектарли 11 та боғ, 650 гектарли ўрмон парклари бунёд этилади. Хуллас, беш йилликнинг охирига бориб яшил майдонларимиз 1727 гектар кўпаяди Ана ўшанда Тошкентнинг ҳар бир гражданига 20 квадрат метрдан яшил майдон тўғри келади.

Юқорида келтирилган рақамларга «жон» киритиш учун алоҳида ташкилот тузишга тўғри келади. Бизнингча, махсус бошқарма ташкил этилиб, у йилига 2 миллион сўмлик капитал маблағ сарфлай олиш қувватига эга бўлиши лозим. Иккинчидан эса қандай кўчатлар ўтқазиш кераклигини ҳам ҳозирдан ўйлаш лозим. Ҳозироқ республиканинг шаҳарлари ва бошқа республикалар билан Тошкентга дарахт кўчатлари келтириш ҳақида бир тўхтамга келинди.

Тошкент шаҳрини қайта қуриш Бош планида умум фойдаланадиган яшил майдонлар ҳажмини ўн баравар ошириш кўзда тутилади Бу вазифанинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш учун келгуси йилдан бошлабоқ йилига 110 минг тупдан дарахт ва 6 миллион тупдан гул кўчатлари ўтқазиб бориш даркор. Лекин кўчат хўжалигимизнинг ҳозирги аҳволи буни таъминлай олмайди. Ҳеч бўлмаса унинг майдонини 750 гектарга кенгайтириш зарур.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободончилик бош бошқармаси ходимлари Москва, Киев, Кишинев, Фрунзе ва бошқа гўзал шаҳарларнинг иш тажрибаларини муфассал ўрганишлари керак. Чунки мазкур шаҳарларда кўчат хўжалиги бизнинг шаҳримиздагига нисбатан икки ва уч баравар катта бўлиб, бу хўжаликлар шаҳар атрофида жойлашган.

Ҳозирдан бошлаб келгусида бунёд этиладиган боғ ва парклар, хиёбонлар лойиҳаси ҳақида ҳам ўйлаб кўриш керак.

Жасорат шаҳрида қурилиш ишлари дев-ор одимлар билан боряпти. Янги кварталлар, бири-биридан чиройли бинолар қад кўтаряпти. Улар атрофида эса парк ва хиёбонларга асос соляпти. Шаҳримизни яшил либосга буркаш йўлидаги ҳамма тўсиқ ва қийинчиликларни олиб ташлаш, яшил бойлигимизни ардоқлаб сақлаш ҳар бир тошкентликнинг муқаддас бурчи бўлиши лозим. Ана шундагина Ташкентимиз жаҳондаги энг гўзал ва чиройли шаҳар бўлади.

А. БУХОРБОЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЖИНОЯТ КОДЕКСИГА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг «Бошқариш тартибига қарши жиноятлар» деган тўққизинчи боби қуйидаги мазмундаги 191^4, 191^5, 191^6 моддалар билан тўлатилсин:

«191^4- модда. **Совет давлат ва ижтимоий тузумига иснод келтирадиган ёлғон уйдирмаларни қасддан тарқатиш**

Совет давлат ва ижтимоий тузумига иснод келтирадиган ёлғон уйдирмаларни қасддан оғзаки формада систематик равишда тарқатганлик учун, шунингдек шу мазмундаги асарларни ёзма, босма шаклда ёки бошқа формада тайёрлаганлик ёки тарқатганлик учун,

уч йил муддатгача озодликдан маҳрум этиш, ёки бир йилгача ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилиш, ёхуд юз сўмгача штраф солиш билан жазоланади.

191^5-модда. **Давлат герби ёки байроғини таҳқир этиш**

СССР, Ўзбекистон ССР ёки бошқа иттифоқдош республиканинг Давлат герби ёки байроғини таҳқир этганлик учун, —

икки йил муддатгача озодликдан маҳрум этиш, ёки бир йилгача ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилиш, ёхуд эллик сўмгача штраф солиш билан жазоланади.

191^6-модда. **Жамоат тартибини бузадиган группа ҳаракатларини уюштириш ёки бу ҳаракатларда актив қатнашиш**

Жамоат тартибини қўпол равишда бузадиган группа ҳаракатларини ёки ҳокимият вакилларининг қонуний талабларига очиқдан-очиқ бўйсунмаслик ҳаракатларини ёхуд транспорт, давлат, жамоат муассасалари ёки корхоналарининг ишини бузишга олиб келадиган ҳаракатларни уюштирганлик, шунингдек бундай ҳаракатларда актив қатнашганлик учун, —

уч йил муддатгача озодликдан маҳрум этиш, ёки бир йилгача ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилиш, ёхуд юз сўмгача штраф солиш билан жазоланади».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Секретари Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 27 сентябрь, Тошкент шаҳри.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ТАШАББУСИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг «Космик фазони, ойни ва бошқа осмон жисмларини тадқиқ қилиш ва улардан фойдаланиш соҳасида давлатлар фаолияти принциплари тўғрисида» совет делегацияси томонидан ўртага қўйилган шартнома лойиҳаси бугун бу ерда расмий ҳужжат сифатида эълон қилинди. Кун тартибининг совет делегацияси томонидан таклиф қилинган моддасига мувофиқ, шартнома лойиҳаси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXI сессияси муҳокамасига тақдим қилинди.

ҲУКУМАТНИНГ СЎЗИ ЎТМАЙ ҚОЛДИ

ЛОНДОН, 7 октябрь. (ТАСС). Англия лейбористлар партиясининг Брайтонда ўтказилаётган ҳар йилги конференциясида ташқи сиёсатга оид иккита муҳим резолюция кеча овозга қўйилган вақтда ҳукмрон партия раҳбарлиги озчилик овозни олди.

Мандатларга қараб овоз бериш вақтида конференция қатнашчилари музокаралар йўли билан мустаҳкам тинчликни таъминлай оладиган сиёсий вазиятни вужудга келтирувчи биринчи қадам сифатида Вьетнамдаги урушни ва Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни тўхтатишга эришиш мақсадида ҳукуматни бутун воситалар билан Қўшма Штатларга тазйиқ ўтказишга даъват қилувчи резолюцияни қабул қилдилар. 3.851.000 овозга эга бўлган делегатлар шу резолюцияни ёқлаб, 2.644.000 овозга эга бўлган делегатлар унга қарши овоз бердилар.

Ҳукуматнинг иродасига хилоф равишда қабул қилинган иккинчи резолюция ҳукуматни ҳарбий харажатларни камайтиришга ва инглиз қўшинларини Сувайш каналидан шарқдаги районлардан олиб чиқиб кетишга даъват этади.

Конференцияга Вьетнамдаги аҳвол масаласи хусусида жами бўлиб 40 тадан ортиқ резолюция киритилди. Бу эса Америка империалистларининг Вьетнам халқига қарши қилган жиноятқорона агрессияси Англия жамоатчилигининг кенг доираларида naқадар зўр ташвиш ва таҳлика туғдираётганлигини яна бир карра кўрсатиб турибди.

Вьетнам Демократик Республикаси осмонида уриб туширилди

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам Халқ армиясининг ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари 6 октябрда Тханьхоа вилояти территорияси устида Американинг бир самолётини уриб туширдилар.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, Вьетнам Демократик Республикаси устида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 1.479 тага етган.

Вьетнам Демократик Республикаси. Бак Тхай вилоятини душмандан ҳимоя қилаётган бу зенитчилар расчёти турли кичик миллатларнинг вакилларидан ташкил топган. Улар бошқа артиллериячилар билан бирга яқинда уч Америка самолётини уриб туширдилар.

ВНА—ТАСС фотоси.

● ●

ҚОЛУМБИЯ. Расмий маълумотларга қараганда мамлакат шаҳарларида шу йилнинг бошига келиб, 330 мингта уй-жой етишмаган.

Суратда: Богота атрофида бошпанасиз қолган оила.

ТАСС фотохроникаси.

СССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИНИНГ МОСКВАДАГИ ХХР ЭЛЧИХОНАСИГА БАЁНОТИ

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигида 7 октябрда ХХРнинг Москвадаги элчихонаси вакилига қуйидагилар айтилди:

«Шу йил 20 сентябрда ХХР олий таълим министрлиги «маданий революция» муносабати билан ХХР ҳукумати студентлар билан стажерларнинг ўқишида танаффус қилишга қарор берганлигини Пекиндаги совет элчихонасига маълум қилди ва ХХРдаги совет студентлари билан стажерлари яқин 10-15 кун ичида Совет Иттифоқига жўнаб кетсин, деган масалани қўйди.

Хитой томонининг бир томонлама ҳаракатлари натижасида мазкур студентлар билан стажерларнинг ўқув процессида узилиш бўлиши хусусида министрлик ўзининг афсусланганлигини билдиришни зарур деб ҳисоблайди. Бу чора уларни тайёрлашга, шунингдек иккала мамлакат ўртасида шу соҳадаги ҳамкорликни янада ривожлантиришга зарар етказмаслиги мумкин эмас. Лекин шундай бўлса ҳам, министрлик Хитой томонининг шу масаладаги қарорини ҳисобга олиб, ХХРдаги барча совет студентларига шу йил 10 октябрга қадар Совет Иттифоқига қайтиб келиш ҳақида кўрсатма берди.

СССР билан ХХР ўртасидаги маданий ҳамкорлик тўғрисида 1956 йил 5 июлда тузилган битимга ва иккала мамлакат ўртасидаги 1966 йилги маданий ҳамкорлик планига мувофиқ, студентлар, аспирантлар ва ўқитувчилар тенг шартлар асосида айирбошланиши лозимлиги эътиборга олиниб, элчихонага шу нарса маълум қилинадики, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ва СССР Фанлар академияси мана шу принципга амал қилиб, ХХР гражданларининг совет ўқув юртларида ва илмий тадқиқот институтларидаги машғулотида танаффус қилишга қарор бердилар. Совет томони мазкур Хитой гражданлари 1966 йил октябрь ойи мобайнида Совет Иттифоқидан жўнаб кетадилар, деб кутади.

Ўз-ўзидан равшанки, Хитой томони студентлар, аспирантлар ва стажерларни яна айирбошлашга тайёр эканлигини билдириши биланоқ, Совет томони тенг шартлар асосида уларни яна айирбошлаш масаласини қараб чиқишга тайёр».

ДЎСТЛАР ҲАМКОРЛИГИ

ВАРШАВА, 7 октябрь. (ТАСС). Бу ерда иқтисодий ҳамкорлик халқаро банки кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди, деб хабар беради АП агентлиги.

Кенгаш банкнинг 1966 йилнинг биринчи ярмидаги фаолияти тўғрисида правление тақдим этган ҳисоботни ва банк аъзолари бўлмаган мамлакатлар билан муносабатларда алмашиладиган сўмдан фойдаланиш доирасини кенгайтириш, шунингдек банкнинг бошқа операцияларини янада ривожлантириш тадбирларини муҳокама қилди. Кенгаш банкнинг ҳозирги фаолияти масалаларини ҳам муҳокама қилди ва тегишли қарорлар қабул қилди.

Кенгаш мажлиси қардошларча дўстлик ва ўзаро ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

ФУТБОЛ

«ТОРПЕДО» ФИНАЛГА ЧИҚДИ

Ўтган куни футбол бўйича СССР Кубоги учун «Торпедо» (Москва) — «Черноморец» (Одесса) командалари ўртасида ярим финал ўйин Ленинграддаги Киров номли катта спорт стадионида бўлиб ўтди. Ленинградлик футбол шинавандалари кескин спорт курашлари остида ўтган ажойиб футбол ўйинининг гувоҳи бўлдилар.

Бу учрашувда москвалик футболчилар денгизчилар дарвозасига учта жавобсиз тўп киритиб, кубок мусобақаларида финалга чиқдилар. Тўпларни «Торпедо»нинг энг серҳосил ҳужумчиси Эдуард Стрельцов (иккита) ва Бреднев киритдилар.

Энди «Торпедо» командаси финал ўйинда бугун Тбилиси шаҳрида «Динамо» (Киев), ва «Динамо» (Минск) командалари ўртасида бўладиган матч ғолиби билан учрашади.

СССР Кубоги учун финал ўйин Москва шаҳрида бўлади.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ТУҲФАСИ

«Политотдел» футболчилари навбатдаги учрашувда Томск шаҳрининг «Торпедо» командасини ўз майдонларида қабул қилдилар. Ўз группасида карвонбошилик қилаётган «Политотдел» командаси бу матчда ҳам ғолиб келди. Матч натижасини мезбонларнинг ҳужумчиси Кесло рақиблар дарвозасига киритган ягона тўп ҳал қилди. Учрашувда 1:0 ҳисобида муваффақиятга эришган «Политотдел» футболчилари ишқибозларга яна қимматли икки очко совға қилдилар.

Қишлоқ футболчиларининг турнир жадвалидаги энг яқин рақиблари Фрунзе шаҳрининг «Олға» командаси эса муваффақиятсизликка учради. Фрунзелик футболчилар ўз майдонларида «Шахтёр» (Караганда) командасига 0:3 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Политотделчилар 31 ўйиндан 41 очко тўплаб, «Олға» командасидан 5 очко ўзиб кетдилар.

П. ГАДОЕВ.

«ХУНВЭЙБИНЛАР» ЎЗБОШИМЧАЛИК ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДАЛАР

ПЕКИН, 7 октябрь. (ТАСС). Пекинлик ва вилоятлардан келган «хунвэйбинлар» Пекин кўчалари, бульварлари ва майдонларини тўлдирмоқда. Вилоятлардан келган «Хунвэйбинлар»нинг баъзилари жўнаб кетмоқда, бошқалари кун сайин уларнинг ўрнига келиб турибди. Юзлаб юк автомашиналари ва автобуслар уларни шаҳарнинг у районидан бу районига ташиб юрибди.

Пекиннинг марказий стадионида деярли ҳар куни «Хунвэйбинлар» билан Хитой халқ озодлик армияси солдатларининг митинглари бўлиб ўтмоқда. «Шоуду Хунвэйбин» («пойтахт Хунвэйбини») газетасининг хабар беришича, ана шундай митинглардан бирида 26 сентябрда давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай «Буюк пролетар маданий революцияси» тўғрисида доклад қилган.

«Баъзи кимсалар, — деди Чжоу Энь-Лай, — сизларни революцион ташкилот эмас деб айтмоқдалар ёки ҳатто сизларни контрреволюцион ташкилот деб атаб туҳмат қилмоқдалар. бундай гаплар учун асос йўқ».

Чжоу Энь-Лайнинг гапига қараганда, «Хунвэйбинлар» («Қизил соқчилар») ҳозирги буюк пролетар маданий революциясининг энг кучли жанговар отрядидир».

Байрам кунларидан кейин иморатларнинг деворларида, магазинларнинг витриналарида яна кўпгина варақалар пайдо бўлди Шу варақалар олдида «революцион ўқувчилар» оломони тўпланмоқда.

Бу варақаларда Пекин «Хунвэйбинлари»нинг мамлакатнинг турли шаҳар ва вилоятлардаги ҳаракатларига алоқадор хабарлар эълон қилинмоқда. Бу ҳақда ишчилар, деҳқонлар, давлат ва партия муассасаларининг кекса ходимлари ва хизматчилари ёзишмоқда, бу ҳақда «Хунвэйбинлар»нинг ўзлари ҳам ёзишмоқда. Варақалардаги хабарларга қараганда, «Хунвэйбинлар» билан маҳаллий партия органларини ҳимоя қилаётган гражданлар ўртасидагина эмас, балки маҳаллий ва келгинди «Хунвэйбинлар» отрядлари ўртасида ҳам қон тўкишгача бориб етаётган тўқнашувлар бўлиб ўтмоқда.

Тяньцзиндаги автомобиль покришкалари заводи ишчиларининг варақасида заводда беш кун мобайнида ҳукм сурган террор ҳақида ҳикоя қилинади. Ўрта мактабларнинг ўқувчилари бундай ҳаракатларга қарши норозилик билдирган кекса ходимлар ва ишчиларни калтаклаганлар. Завод партия ташкилотининг секретари ўлдирилган; унинг жасади бир неча кунгача завод ҳовлисида ётган.

Чжэцзян вилоятидаги Цзиньхуа уезд шаҳрида жойлашган 33 та саноат корхонаси, ўқув юртлари ва турли муассасаларнинг вакиллари ёзган ва Пекинда тарқатилган варақада бундай дейилади: «Биз контрреволюционерларнинг ғайри қонуний, жиноятқорона, фашистик ҳаракатларига қарши энг қатъий норозилик билдирамиз».

Сентябрь ойида бир неча кун мобайнида, деб ёзишади варақа авторлари, Чжэцзян педагогика институтидан ва бошқа жойлардан келган 200 «фитначи» студент «маҳаллий партия органларини остин-устин қилиб ташладилар, кекса революционерлардан 40 кишини фашистларча калтаклаб, уч кишини оғир ярадор қилдилар, улар кекса ходимлар, ишчилар ва деҳқонларни қонунга хилоф равишда ушлаб олиб калтакладилар».

Пекин педагогика институти ҳузуридаги қизлар ўрта мактабининг «Хунвэйбин» жангчилари «пекинлик ва уханлик» революцион ўртоқларга» очиқ мактуб юбориб, «революцион алоқалар ўрнатиш» учун жанубга борган «Пекин ўқувчиларининг бир қисми» қилган ишлар ҳақида ҳикоя қиладилар. Шу ўқувчилар Ухань шаҳрига келишлари биланоқ ХКП Хубэй вилоят комитети «қора шайка бўлиб, қора сиёсатни амалга оширмоқда» деган гапларни айтиб, ХКП Хубэй вилоят комитетини ағдариб ташлашни талаб қилганлар. Варақага қараганда, пекинликларнинг бу ҳаракатларини вилоят комитетини ҳимоя қилган шаҳар ишчилари қоралаганлар.

Пекин, Шанхай, Гуанчжоуда варақаларнинг янги турлари — «мамлакат бўйича супуриб ташлаш лозим бўлган ифлосларнинг рўйхатлари» пайдо бўлди. Шанхай шаҳридаги ўрта мактаблардан бирининг ўқувчилари тузган мана шундай «рўйхатда» партия, давлат ва комсомол ходимларининг, жамоат ташкилотлари арбобларининг, ёзувчилар, фан ва санъат арбобларининг номлари бор. (ТАСС).

АЖОЙИБОТЛАР

Дельфинлар ҳақида

● Яқинда олимлар дельфинларнинг туғиш пайтини суратга олдилар. Урғочи дельфин бир йил давомида боласини кўтариб юради. Туғиш олдидан хилватроқ, ҳар хил хавфлардан четроқ жойни қидиради. Бошқа урғочи дельфинлар эса туғадиган дельфинни худди ҳамширалардек хавф-хатарлардан эҳтиёт қилиб юришади.

Урғочи дельфин туғиши ҳамоно боласини кўтариб сув юзасига чиқади. Чунки дельфинлар ўпкаси билан нафас олади. Агар сув остида узоқ туриб қолса ўлиши мумкин.

● Австралиядаги кўллардан бирида сув тўпи мусобақаси ўтказилди. Бу мусобақада энг уста спортчилар билан бир қаторда ўргатилган бир дельфин ҳам қатнашди. «Қўлсиз» ўйинчи машҳур спорт мастерлари билан баравар ўйнади. У тумшуғи билан қаттиқ отилган тўпларни ушлаб олиб, дарвозага жуда аниқ ирғитарди. Лекин «спортчи» — дельфин айрим пайтда ўйинга ниҳоятда берилиб кетиб, ўз дарвозасига ҳам тўп киритиб юборарди. Унинг ўйинларидан жуда хурсанд бўлган ишқибозлар, ана шу «қизиққонлигидан» бир оз ранжидилар...

● Англиялик олим Артур Кларк фан ютуқларини пропаганда қилиш билан шуғулланади. У яқинда «Келажак уфқлари» китобини чоп эттирди. Бу китобда фан ва техниканинг 2100-йилгача бўладиган тараққиётини тасвирлайди. Унинг ёзишича, 1970 йилда таржимон-машина яратилади. Ойга одам қўнади, дельфинлар тилининг сирлари очилади.

МИЛТИҚЛИ ДЕМОКРАТИЯ

Президент Кеннеди ўлдирилгандан сўнг икки ой ўтмаёқ Гэллап институти ўтказган сўроқлар америкаликларнинг кўпчилиги мамлакатда қурол-аслаҳанинг тарқалишини чеклаб қўядиган бирор қонун жорий этилиши тарафдори эканлигини кўрсатди. Шундан бери бир неча йилдан буён конгресс комитетларида худди ана шундай қонун лойиҳалари муҳокама қилиб келинмоқда. Бу лойиҳа бўйича қурол-аслаҳаларни чет мамлакатлардан сотиб олишни чеклаш, уларни 21 ёшдан кичик бўлган ёки олдин жиноий иш қилган кишиларга сотмаслик мўлжалланади. Лекин бу жуда камтарлик билан киритилаётган таклифлар ҳам жуда қаттиқ қаршиликка дуч келди.

Ўз сафида 750 минг аъзони бирлаштирган Миллий ўқчилар уюшмаси ҳар қандай қонунга кескин қарши чиқмоқда. У бундай қонун Америка конституциясига зид ва демократик эркинликларга қарши «коммунистик суиқасд» нинг бир қисми деб таъкидламоқда. Ўқчилар клубларидан бирининг журнали янги қонун лойиҳасига қарши кампанияни давом эттирар экан, яқинда некрологлар бўлимида қонун лойиҳасини ёқлаб чиқаётган 20 конгрессменнинг номини эълон қилди. Журнал уларга шундай деб огоҳлантириб қўйди: «Сотқинлар, эҳтиёт бўлинг! Бошларингиз аллақачон нишонга олинди».

Бу оддий дўқлардан эмас. Американинг Форум уорлд фичерс матбуот хизмати бюроси томонидан тарқатилган мақолада айтилишича. Қўшма Штатларда ҳар йили 17 минг киши, яъни кунига 50 киши отиб ўлдирилмоқда. 1900 йилдан буён мамлакатда 750 минг америкалик ўқ тегиб ўлди. Шу давр ичида АҚШ ҳарбий ҳаракатлар жараёнида бори-йўғи 530 минг кишини йўқотган эди. АҚШда барча ўлимларнинг деярли ярмидан кўпи милтиқлардан отиш орқали амалга оширилмоқда. Милтиқларни ҳатто ўзини-ўзи ўлдирувчилар ҳам афзал кўришади. «Американда милтиқни яхши кўришади, айрим кишиларнинг айтишига қараганда, бу ерда одамлар милтиқ жинниси бўлиб қолишган, — деб ёзади Форум орлд фичерснинг махсус мухбири. — милтиқ Қўшма Штатларнинг кўпгина гражданлари учун ўйинчоқ, у ҳуқуқ, у ҳаёт кечириш мазмунидир. Қурол-аслаҳа билан савдо-сотиқ ишларини бошқаришга ҳаракат қилган эҳтиётсиз сиёсатчиларнинг ҳолига вой».

Шубҳасиз, ҳамма гап шунда! Қўшма Штатларда қурол-аслаҳа билан савдо қилиш энг катта ва серфойда бизнес бўлиб қолганлиги учун ҳам милтиқли демократия вужудга келган. Милтиқлар ва пистолетлар 120 минг магазин ва дўконда чакана савдо йўли билан сотилмоқда. Шунингдек 400 та посилка конторасн ҳам шу иш билан шуғулланади. Ҳар йили мамлакатга чет давлатлардан 1 миллионга яқин милтиқ ташиб келтирилади ва мамлакатнинг ўзида 2 миллион дона милтиқ тайёрланади. Жуда камтарлик билан қилинган ҳисобларга қараганда, Қўшма Штатларда ҳозир кишилар қўлида 50 миллиондан кўпроқ қурол бор. Бу ерда ўз яқинларини ўлдириш учун қурол сотиб олиш автомашинани ҳайдаш учун гувоҳнома олишдан кўра осонроқдир...

Техас полицияси мерган Чарльз Уитменни пистирмада туриб ўн олтинчи кишини отаётганида ушлади. Унинг ёнида 3 милтиқ, битта патронташ, иккита пистолет ва битта пичоқ бўлгани бу ўринда ҳеч қандай таажжубланарли нарса эмас.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Ота-оналар учун. 8.25 — Концерт. 9.30 — «Ялла» концерти. 10.30 — Шарқ куйлари. 11.20 — Ўзбек халқ куйлари. 12.15 — Эрталабки салом. (Москва). 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун). 13.30 — Концерт (қишлоқ хўжалик илғорлари учун). 15.20 — Экран янгиликлари (рус.). 15.30 — «Дугоналар» радиожурнали. 16.30 — Адабий-драматик экскурсия. 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси 18.40 — «Оқ олтин» карвон-к[illegible]» (коз.). 19.20 — Концерт. 20.00 — Мақомлардан парчалар. 21.15 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Қўшиқ ва рақслар. 23.10 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.30 — **Физкультура билан шуғулланинг.** 10.55 — **Буратино, Билағон ва Билмасвой, шунақа эди...** (болалар учун). 11.15 — **В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги олдидан** (ёшлар учун).

Ўзбек тилида: 11.55 — **Кўча ҳаракати қоидасига риоя қилинг** (суҳбат). 12.15 — Ёқубжон Шукуров. **Қасос (телеспектакль).**

13.45 — **Дўстлик сафари** (ҳужжатли фильм).

14.15 — **Ўқув программаси.** 17.00 — **Тенгдошларинг** (мактаб ўқувчилари учун). 17.35 — **Телевизион янгиликлар.** 17.50 — **Яширин фронт** (телефильмнинг тўртинчи серияси).

Рус тилида: 18.20 — **Телевизион янгиликлар.** 18.35 — **Экран қўшиқлари.** 19.10 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 19.15 — **Истиқбол эгалари** («Ёшлик» студияси). 20.25 — **Шарқ куйлари.** 21.05 — **Олтин водий** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун).

Рус тилида: 22.05 — **1900 йил инжиқликлари** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/X да **Қирол Лир.**

ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ

Ўқитувчилар составининг қуйидаги фанлар бўйича вакант вазифаларида ишлаш учун

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кардиология ва функционал диагностика кафедрасининг профессори;

терапия 2-кафедрасининг доценти (медицина фанлари кандидати);

ЛОР касалликлари, патологик анатомия, эпидемиология, терапия, микробиология, хирургик стоматология бўйича ассистентлар;

медицина граждан мудофааси бўйича ўқитувчилар.

Конкурс муддати — 28/X гача.

Ариза билан конкурс низомига мувофиқ ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Генерал Петров кўчаси, 51-уй.

ЎРТА ОСИЁ ПАРОХОДЧИЛИГИ

гражданлар ва ташкилотларга билдирадики, автомашина, юк ва пассажирларни ташиш учун Дулдул мавзуида

АМУДАРЁ ОРҚАЛИ

КЕЧУВ ЖОЙИ

УЮШТИРИЛГАН.

Кечув кундуз кунлари ишлайди.

«КАРАКАЛПАКСЕЛЬСТРОЙ» 18-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

қурилиш ихтисосларидаги

ИШЧИЛАР

КЕРАК

Ишчининг (ва оила аъзоларининг) иш жойига боришдаги йўл харажатлари тўланади. Ётоқ билан таъмин қилинади. Тариф ставкасига қўшимча ҳақ, шунингдек қурилишда камида бир йил ишлаган ишчига (ва оила аъзоларига) уч ойлик оклад миқдорида подъёмний пули тўланади.

Мурожаат учун адрес: Хўжайли шаҳар, Ленин кўчаси, 45-уй, телефон 0-95.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1966 йил 19 октябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг экономика бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал фойеси) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. Ҳошимжонов: «Суғориладиган ерларнинг иқтисодий баҳоси» деган темада.

М. А. Тарганский: «Ўрта Осиёда машинасозлик саноатини жойлаштириш масалалари» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 19 октябрь кундуз соат 2 да, Тошкент давлат медицина институтининг илмий совети мажлисида (акт зали)

О. С. Маҳмудов — медицина фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Болаларда қорин тифининг (ёшига қараб реактивликнинг) клиник-иммунологик характеристикаси» деган темада

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Карл Маркс кўчаси, 103-уй).

1966 йил 19 октябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва химик технология бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Шастри кўчаси, 19-уй, химия институтларининг мажлис зали) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

С. И. Слепакова: «Полиакрилонитрил толасининг молекул усти тузилиши ва морфологиясининг хусусиятлари» деган темада.

Я. М. Приев: «Қоракўлчилик яйловларидаги тупроқ ва ўсимликлар таркибида микроэлементлар миқдорини аниқлаш учун спектрал анализ методини ишлаб чиқиш ва қўлланиш» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси 1-уй).

1966 йил 20 октябрь кундуз соат 12 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Тошкент область, Орджоникидзе район, Яланғоч қишлоғи, 60-аудитория, 19-автобуснинг «ТашГРЭС» остановкаси) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Л. С. Абрамова: «Ток илдиз системасининг (агробиологик факторларга қараб) ўсиши ва шаклланиши» деган темада.

М. М. Хўжаев: «Ўзбекистон шароитида карам ва помидордан эртапишар ва юқори ҳосил олиш методи» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Тошкент область, Орджоникидзе район, Яланғоч қишлоғи).

1966 йил 20 октябрь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети механика-математика факультетининг илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 35-уй, 36-аудитория)

М. И. Исроилов — физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Тез ўсувчи ҳадлар учун Тарри проблемаси ва уни эргодик йиғиндиларни ўрганиш учун қўлланиш» деган темада

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

1966 йил 20 октябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий совети мажлисида (Навоий кўчаси, 55-а уй, конференц-зал)

Н. Р. Муҳамедов — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Али Сардор Жаъфарий ва унинг шеърияти» деган темада

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

«СРЕДАЗГИПРОПИШЧЕПРОМ»га

озиқ-овқат корхоналари территориясини чизиш учун мустақил ишга старший топограф, инженер-геолог, бош архитектор, лойиҳа бош инженери, лойиҳа тузувчи ҳамма ихтисосдаги инженерлар ва

техниклар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 9-уй.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш. халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 231. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 13975.